

کد مدرک: CO-F۰۴-۰۲ صفحه ۱ از ۶	صور تجلسه کمیسیون توسعه صادرات			
	☐ مشترک	☐ فوق العاده	☒ عادی	

دستور کار جلسه:

- ✓ بررسی راهکارها و سیاست‌های بهبود فرایند رفع تعهد ارزی در توسعه صادرات
- ✓ بررسی موانع و راهکارهای تسریع در استرداد مالیات بر ارزش افزوده صادرات

اهم موارد طرح شده:

«حسین محمدیان»، رئیس کمیسیون توسعه صادرات اتاق خراسان رضوی:

بر اساس برنامه ششم توسعه، واردات برخی از کالاها به منظور حمایت از تولید داخلی ممنوع بود که این مساله در برنامه هفتم توسعه تمدید نشده است؛ این مهم خبر خوبی در راستای انحصارزدایی در برخی حوزه‌هاست. وی در بخش دیگری از سخنانش به افت ارز چندنرخه بر اقتصاد کشور اشاره و اظهار کرد: تا زمانی که ارز چند نرخه بر اقتصاد حاکم باشد، چالش‌های بخش خصوصی به ویژه در عرصه تجارت تداوم خواهد داشت. مسئولان دولتی نوید این را داده‌اند که از تعدد نرخ ارز در کشور کاسته شود و امیدواریم این مهم محقق گردد و شاهد ثمرات آن در اقتصاد باشیم.

طبق اعلام مسئولان، در ماه آتی از مرکز مبادله ارز در کشور رونمایی خواهد شد که این خبر بسیار خوشی است. بخش خصوصی نقطه نظرات مثبت و منفی خود را در خصوص تشکیل این مرکز به تهران منعکس کرده و پس از جمع بندی مقرر شد این مرکز در آینده‌ای نزدیک رونمایی شود تا بدین ترتیب بخشی از مطالبات بخش خصوصی در حوزه ارز، عملیاتی حل و فصل شود. در واقع در این مرکز می‌توان ارز را به صورت توافقی از صادرکننده خریداری کرد و مکانیزم آن نیز به زودی اعلام می‌شود. سامانه مرکز مبادله می‌تواند امکان خرید و فروش ارز بین صادرکننده و واردکننده به صورت توافقی را فراهم آورد و امید می‌رود این نرخ که بر مبنای عرضه و تقاضا است، جای خود را به نرخ دستوری ندهد.

«مهلا بهرام‌زاده»، دبیر کمیسیون توسعه صادرات اتاق بازرگانی مشهد:

در خصوص دستور کار نخست این نشست با موضوع راهکارها و سیاست‌های بهبود فرآیند رفع تعهد ارزی در توسعه صادرات، اظهار کرد: با وجود درخواست فعالان اقتصادی برای صادرات ریالی به افغانستان و عراق به منظور حل مسئله رفع تعهد ارزی، بانک مرکزی انتظار دارد در این حوزه همچنان رفع تعهد ارزی صورت بگیرد؛ این در حالی است که تامین ارز از بازار آزاد برای صادرکنندگان (برای رفع تعهد ارزی)، هزینه گزافی به دنبال دارد.

تکثر آیین نامه‌ها و دستورالعمل‌ها یکی از اصلی ترین مشکلات در حوزه ایفای تعهد ارزی است. شاهد این مدعا آن است که برخی سیاست‌های ارزی توسط بانک مرکزی و برخی سیاست‌های تجاری توسط سازمان توسعه تجارت و وزارت صمت ابلاغ می‌شود که گاهی همسو نبودن این سیاست‌ها مشکلات عدیده ای را ایجاد کرده است.

کد مدرک: CO-F۰۴-۰۲ صفحه ۲ از ۶	صور تجلسه کمیسیون توسعه صادرات			 وزارت امور اقتصادی و دارایی تهران
	☐ مشترک	☐ فوق العاده	☒ عادی	

بحث سیاست رفع تعهد ارزی از سال ۱۳۹۷ توسط سیاستگذاران مطرح شد که بسیاری بر این باورند عواید حاصل از این سیاست، نسبت به درآمد گذشته دولت از محل صادرات کاهش یافته است. بنابراین اگر دولت مداخله مستقیم در صادرات نداشته باشد، قطعاً عایدی حاصل از صادرات هم به نفع دولت و هم تجار خواهد بود.

«محمد نجاریان»، مسئول کمیته امور گمرکی و مقررات صادرات کمیسیون توسعه صادرات اتاق مشهد: براساس مصوبه مورخ ۱۶ مردادماه ۱۳۹۷ هیات وزیران و دستورالعمل مورخ ۲۰ شهریور ماه ۱۳۹۷ بانک مرکزی، صادرکنندگان مکلف و متعهد شده اند که ۹۵ درصد ارزش گمرکی مندرج در پروانه صادراتی را به چرخه اقتصادی بازگردانند. این تعهدنامه به صورت سیستمی در سامانه جامع امور گمرکی (EPL) تعبیه شده است و صادرکننده قبل از تنظیم اظهارنامه، تعهدنامه را قبول و تایید می کند. در حال حاضر این تعهد در سامانه موجود است؛ این مورد با پیگیری باید حذف گردد؛ چرا که سیاست تعهد ارزی تبدیل به قانون شده و لازم الاجراست.

وفق تبصره ۶ بند «ح» ماده ۲ مکرر قانون مبارزه با قاچاق کالا و ارز مصوب بهمن ماه ۱۴۰۰ کلیه صادرکنندگان کالا به خارج از کشور موظف هستند که ارز مندرج در پروانه گمرکی یا معادل ارزی آن به سایر ارزها را به بانک مرکزی بفروشند و یا با تایید بانک مرکزی نسبت به فروش آن به سایر اشخاص اقدام کنند یا اینکه جهت تامین ارز، از واردات کالای خود یا بازپرداخت بدهی تسهیلات ارزی استفاده نمایند.

ماده ۱۵ آیین نامه قانون مزبور نیز، موارد مشمول معافیت از تعهدات صادراتی را ذکر کرده که یکی از این موارد، هزینه های مرتبط با اتلاف، بازاریابی و فروش و سرمایه گذاری در سایر کشورها با تایید وزارت صمت (سازمان توسعه تجارت ایران) است که بسیاری از فعالان اقتصادی می توانند از این محل استفاده کنند.

براساس آخرین جلسه کارگروه بازگشت ارز حاصل از صادرات، میزان رفع تعهد در چارچوب قانون کاهش پیدا کرده است؛ لذا کاهش رفع تعهد نیاز به اصلاح آیین نامه دارد.

«مرتضی قندچی»، نایب رئیس کمیسیون مدیریت واردات و بازرگانی داخلی اتاق بازرگانی خراسان رضوی:

استان خراسان رضوی می تواند به ازای صادرات زعفران، واردات داشته باشد و پیشنهاد می گردد این مهم در چهارچوب ایفای تعهد ارزی پذیرفته شود. در این حوزه باید مطالعه کارشناسانه صورت بگیرد تا بتوان با استدلال آن، از صادرات ریالی به افغانستان و عراق حمایت کرد و این مسائل را به صورت استانی حل و فصل نمود.

«محمدعلی امیرفخریان» رئیس اداره بازرگانی خارجی اداره کل صنعت، معدن و تجارت خراسان رضوی: بحث ایفای تعهد ارزی از محل صادرات خود یک معضل اصلی است که باید در شورای گفت و گو و ستاد تسهیل مطرح شود. در حال حاضر برای استفاده از ارز حاصل از صادرات خود، فرآیند بسیار طولانی مدتی باید طی شود که ضروری است این روند اصلاح گردد. همچنین، ضروری است ایفای تعهدات ارزی زعفران را از دیگر محصولات مستثنی کنیم که تحقق آن مستلزم همکاری دستگاه های ذی ربط است.

کد مدرک: CO-F۰۴-۰۲ صفحه ۳ از ۶	صور تجلسه کمیسیون توسعه صادرات			 اتاق بازرگانی، صنایع، معادن و کشاورزی ایران
	☐ مشترک	☐ فوق العاده	☒ عادی	

در برهه‌ای، بیشترین تعداد شرکت‌های مدیریت صادرات مربوط به استان خراسان رضوی بود که متأسفانه تعدادی از این شرکت‌ها ریزش کردند؛ چرا که تسهیلات و مشوقات به آنان اعطا نمی‌شد و به رسمیت شناخته نمی‌شدند و لذا به نظر می‌رسد باید این شرکت‌ها احیا شده و انجمن شرکت‌های مدیریت صادرات راه اندازی شود.

«علیرضا شریعتی»، رئیس گروه مالیاتی اداره کل امور مالیاتی خراسان رضوی:

سازمان امور مالیاتی، سامانه‌ای طراحی کرده است که نسبت به همان درصد اعلامی ایفای تعهد ارزی در سامانه، معافیت مالیاتی اعمال خواهد شد؛ به طور مثال اگر صادرکننده ای مکلف به ایفای ۹۰ درصد تعهد ارزی خود است این میزان در سامانه به صورت ۱۰۰ درصدی ایفای تعهد ارزی در نظر گرفته می‌شود و معافیت مالیاتی نسبت به همان میزان اعمال می‌گردد.

مبنای عمل ما در خصوص استرداد مالیات بر ارزش افزوده دستورالعمل ۵۲۵ سازمان امور مالیاتی است که در سال ۱۴۰۱ صادر شده است که استرداد را به دو بخش قبل و بعد از راه اندازی سامانه مودیان تقسیم می‌کند. چنان که برای زمان قبل از راه اندازی سامانه، دفاتر مودیان نیاز به رسیدگی دارد تا استرداد انجام شود. در خصوص بازه بعد از راه اندازی سامانه مودیان، سازمان اختیار رسیدگی ندارد و براساس آن چه در سامانه ثبت است و مودی درخواست می‌دهد، استرداد انجام خواهد گرفت؛ اما با صدور قانون «تسهیل تکالیف مودیان جهت اجرای قانون پایانه‌های فروشگاهی و سامانه مودیان» حالت سومی منفک از دو حالت یاد شده به وجود آمده است و بر این اساس، صورت حساب‌های خارج از سامانه نیز قابل قبول است و فعالان اقتصادی می‌توانند در خارج از سامانه مودیان، صورت حساب صادر کنند.

«مصطفی شامل»، نایب رئیس کمیسیون مالیات اتاق بازرگانی خراسان رضوی :

مالیات عملکرد و مالیات بر ارزش افزوده، دو مقوله مجزا در قانون هستند. علی‌رغم این که صادرات از پرداخت مالیات معاف است؛ اما چون ممکن است صادرکننده فروش داخلی داشته باشد، برگ تشخیص مالیات به مودی پرداخت می‌شود و براساس توافق، منتج به برگ قطعی مالیاتی می‌شود. این برگ براساس ماده ۱۶۷ قانون مالیات‌های مستقیم تا ۳۶ ماه قابل تقسیط است و سازمان در این حوزه از اختیارات کافی برخوردار است. حال اگر چه مودی تاخیری در پرداخت اقساط خود نداشته باشد؛ اما در یک دوره ارزش افزوده (که ۳ ماهه است) بابت استرداد مالیات ارزش افزوده صادراتش طلبکار باشد و درخواست استرداد دهد، طبق بند ۱۴ دستورالعمل ۵۲۵ سازمان امور مالیاتی، چون مالیات بر عملکرد مودی تقسیط شده است (با این که اقساط را به موقع می‌دهد)، جمع بدهی مالیاتی تقسیط شده از طلب ارزش افزوده صادراتی او کسر شده و در صورت مازاد، مابقی به مودی پرداخت می‌شود.

عملاً با این کار صادرکننده تنبیه می‌شود. ناگفته نماند این بحث در حیطه اختیارات مدیرکل امور مالیاتی استان نیست؛ بلکه موضوعی کشوری است و باید توسط شورای گفت و گو و ستاد ملی پیگیری شود تا درخواست بخش خصوصی مبنی بر ابطال بند ۱۴ آیین نامه دستورالعمل ۵۲۵ صادر شود.

کد مدرک: CO-F۰۴-۰۲ صفحه ۴ از ۶	صور تجلسه کمیسیون توسعه صادرات			
	☐ مشترک	☐ فوق العاده	☒ عادی	

«سید مرتضی حسینی»، رئیس امور مالیاتی اداره کل امور مالیاتی خراسان رضوی:

ما ملزم به اجرای بخشنامه ۵۲۵ هستیم. این بخشنامه به تمامی استان ها ابلاغ شده لذا موانع و چالش‌های آن مربوط به تمامی استان هاست. قاعدتا ما نیز به دنبال حل مشکل هستیم. امیدواریم با پیگیری و سیاست گذاری های صورت گرفته مشکلات بخش خصوصی حل شود. پیشنهاد می‌شود این مهم به صورت فرا استانی و در سطح ملی از طریق ارجاع به اتاق ایران و ستاد تسهیل کشور مورد پیگیری قرار بگیرد.

«حسن نوری زاده»، معاون هماهنگی امور اقتصادی استانداری خراسان رضوی:

یکی از مباحثی که در سطح استان پیگیری می‌شود، مربوط به زعفران و گیاهان دارویی است آن چه مشخص است تمام فرآیند این محصول در استان صورت می‌گیرد اما هیچ ماده اولیه وارداتی در خصوص این محصول وجود ندارد که ارز بابت آن پرداخت شده باشد. لذا مباحث ایفای تعهد ارزی آن باید در سطح استان بررسی گردد. این مهم نیز جزو مطالبات استاندار خراسان رضوی است و پیگیری در این رابطه در حال انجام است.

به هر میزان دایره کشورهای صادراتی و حجم صادراتی ما بیشتر باشد در برهه‌های مختلف آسیب کمتری می بینیم؛ اما این که امروز ۲ الی ۳ کشور خاص مقصد اصلی صادرات استان هستند و با کوچکترین تغییرات داخلی و سیاست‌های خودمان دچار تلاطم می‌شویم، ریسک سرمایه‌گذاری در حوزه صادرات را به شدت افزایش می‌دهد. پارامترهای بسیاری در قیمت تمام شده صادرات تاثیرگذار است که هزینه حمل و نقل یکی از این مولفه‌هاست. خوشبختانه روز چهارشنبه با حضور مقامات ارشد کشور و استانداری، فرآیند حرکت قطار سرخس تا تهران و از تهران تا تبریز و چشمه ثریا به سمت اجرایی شدن است که قطعا این اقدام به توسعه تجارت کمک خواهد کرد.

در خصوص صادرات ریالی با افغانستان نیز جلساتی توسط رئیس کمیسیون اصل نود مجلس شورای اسلامی برگزار شد تا بتوان از ریال آف شور و ظرفیت‌های آن برای توسعه صادرات به افغانستان استفاده کرد. لذا مدت یک ماه برای بررسی این موضوع تعیین شد تا مشخص شود چگونه می‌توان مبادلات با افغانستان را در قالب ریال آف شور پیگیری کرد تا دچار کمتر دچار ضرر و زیان شوند.

کد مدرک: CO-F۰۴-۰۲ صفحه ۵ از ۶	صور تجلسه کمیسیون توسعه صادرات			 انجمن بازرگانی معین و کمره‌های ترانس مرئی
	☐ مشترک	☐ فوق العاده	☒ عادی	

❖ مصوبات جلسه:

ردیف	دستور کار	شرح مصوبه	اقدامات مرتبط	مهلت اقدام
۱	بررسی راهکارها و سیاست‌های بهبود فرایند رفع تعهد ارزی در توسعه صادرات	با توجه به اینکه کاهش رفع تعهد ارزی از ۹۰ درصد به ۸۰ درصد مشمول همه کالاها نیست و تعداد محدودی از تعرفه کالاها را شامل می‌شود، پیشنهاد شد تسری آن به سایر کالاها از طریق کمیسیون پیگیری گردد.	طرح در کمیته قوانین صادرات و امور گمرکی و پیگیری از طریق کمیسیون	یک ماه
۲	بررسی موانع و راهکارهای تسریع در استرداد مالیات بر ارزش افزوده صادرات	از آنجایی که اقدام سازمان امور مالیاتی در اجرای بند ۱۴ بخشنامه ۵۲۵ (استرداد ارزش افزوده صادرات) عملاً جنبه تنبیهی برای صادرکنندگان دارد مقرر گردید موضوع از طریق دبیرخانه شورای گفت و گو پیگیری گردد.	مکاتبه با دبیرخانه	دو هفته

❖ لیست حاضرین:

ردیف	نام	نام خانوادگی	سمت
۱	حسین	محمدیان	رئیس کمیسیون
۲	مرتضی	آقامیرزاده	نایب رئیس
۳	مهلا	بهرام زاده	دبیر کمیسیون
۴	حسن	نوری زاده	معاون اقتصادی استاندار
۵	سید مرتضی	حسینی	رئیس امور مالیاتی اداره کل امور مالیاتی
۶	علیرضا	شریعتی	رئیس گروه مالیاتی اداره کل امور مالیاتی
۷	محمدعلی	امیرفخریان	رئیس اداره بازرگانی خارجی سازمان صمت
۸	مصطفی	شامل	نائب رئیس کمیسیون مالیات
۹	مرتضی	قندچی	عضو کمیسیون
۱۰	حسن	بکائیان	عضو کمیسیون
۱۱	احمد	محسنی	عضو کمیسیون
۱۲	محمد	نجاریان	عضو کمیسیون
۱۳	محسن	محمدیان	عضو کمیسیون
۱۴	محمود	کیانی توانا	عضو کمیسیون
۱۵	غلامرضا	میری	عضو کمیسیون
۱۶	نجمه سادات	انواری	عضو کمیسیون
۱۷	حسن	سعیدی	عضو کمیسیون
۱۸	محمد	دهستانی	عضو کمیسیون
۱۹	افسانه	ضیایی	عضو کمیسیون
۲۰	محمدرضا	ابراهیم پور	عضو کمیسیون
۲۱	نگین	افتخاری	عضو کمیسیون
۲۲	منصوره	رضایی	عضو کمیسیون (نماینده شهر بابانا)
۲۳	حسن	مفتوح	عضو کمیسیون (نماینده شهر بابانا)

کد مدرک: CO-F۰۴-۰۲ صفحه ۶ از ۶	صور تجلسه کمیسیون توسعه صادرات			
	☐ مشترک	☐ فوق العاده	☒ عادی	
رییس جلسه: جناب آقای حسین محمدیان دبیر جلسه: خانم مهلا بهرام زاده محل جلسه: ساختمان شماره ۱ شماره جلسه: ۱۶ تاریخ برگزاری: ۱۴۰۳/۰۸/۲۸ ساعت شروع: ۰۷:۳۰ ساعت خاتمه: ۰۹:۳۰				

عضو کمیسیون (نماینده اتحادیه)	ناصری	عطیه	۲۴
مسئول صادرات بهینه سازان توس	طاهرپور	مهدی	۲۵
مدیر عامل ایران شرق نیشابور	جلالی	حسن	۲۶
رئیس کمیسیون توسعه صادرات فاوا	قلی زاده	عباس	۲۷
مدیر عامل کیمیا دست تجارت	کیمیایی راد	مهدی	۲۸
مدیر مالی شرکت پیله وریان آریا	دهقان	صدیقه	۲۹
هیات مدیره تامین تجارت	کیوانی پور	محمد	۳۰
مدیرعامل بازرگانی مهر آوین گیتی	وارسته	سید مرتضی	۳۱
مدیر توسعه صادرات نیان الکترونیک	سنگچولی	محمد	۳۲
هیات علمی دانشگاه فردوسی	ملک الساداتی	سعید	۳۳
مدیرعامل تجارت نیرو سناپاد	بهرزینیا	محمد	۳۴
مدیر بازرگانی خارجی مسما	مهدی خانی	فاطمه	۳۵
مدیرعامل توسعه تجارت سپند پارسیان	رسولی پور	رهام	۳۶
رئیس هیات مدیره توسعه تجارت سپند پارسیان	پرهیزگار	سید مهدی	۳۷
مدیر بازرگانی آفاق اتقدم	سعادت نی	مهدی یار	۳۸
مدیر بازرگانی رنگسازی سیکلمه	صفایی	مزگان	